Yanlış Bakiye ve Fiilî Portföy

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	23.03.2022	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2020/2384	2022/2316	HMK 355, 369/1, 370/1, 371, 372

ÖZET

Banka çalışanı müşteriye e-postayla gerçeğe aykırı bakiye bildirdi ve yatırım kararlarını fiilen kendisi verdi. İlk derece davayı risk formuna dayanarak reddetti; istinaf ilişkiyi portföy yönetimi sayıp bankaya %60 kusurla 100.000 TL ödetti. Yargıtay onadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yanlis-bakiye-bildirimi-fiili-portfoy-yonetimi-banka-2022-2316/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2020/2384 E. , 2022/2316 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 21. HUKUK DAİRESİ

Taraflar arasında görülen davada Ankara 6. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 28.11.2016 tarih ve 2014/874 E- 2016/647 K. sayılı kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, istinaf isteminin esastan kabulüne dair Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21. Hukuk Dairesi'nce verilen 09.03.2020 tarih ve 2017/833 E- 2020/339 K. sayılı kararın Yargıtay'ca incelenmesi davacı mirasçıları vekilince duruşmalı, davalı vekili tarafından duruşmasız olarak istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, duruşma için belirlenen 22/03/2022 günü hazır bulunan davacı vekili Av. ... ile davalı Yapı Kredi vekili Av. ... dinlenildikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakıldı. Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlenildikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, davalı bankanın 02.05.2012 tarihinde müvekkilinin hesabında 3.710.000.-TL olduğunu e-maille bildirdiği halde 03.05.2012 tarihli varlık ekstresinde tutarın 2.756.416.-TL olarak göründüğünü, mevduat hesabında olması gereken tutarın yanlış bildirildiğini, usulsüz bilgilendirme

ve bu bilgilendirme üzerinden devam eden yatırım işlemleri sebebiyle davacının hesabında eksilme meydana geldiğini, müvekkilinin yatırım kararlarını kendisine bildirilen bakiyeler üzerinden aldığını, yani parasını bu bakiyeler üzerinden kıyaslayarak yatırıma yönlendirdiğini, mudinin daha fazla getiri elde ettiğini düşündürüldüğü yatırımın araçlarına yönlenmesinin tabi olduğunu, ancak bakiyeler yanlış bildirildiği için davacının yatırımlarında alacağı kararların sakatlanıp zarara uğradığını ileri sürerek şimdilik 100.000.-TL sözleşmeye ve haksız fiile dayalı zararın 02.08.2012 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, müfettiş raporuna göre müşterinin talimatı ile yapılan işlemler sonucu 520.938.-TL zarar, talimatsız işlemler sonucu 101.809.-TL kâr elde ettiğinin anlaşıldığını, Risk Bildirim Formunda oluşabilecek risklerin açıklandığını, davacının verdiği talimatlar doğrultusunda borsa zararının doğduğunu, doğru bakiye bildirilmiş olsa dahi bir şeyin değişmeyeceğini savunarak davanın reddini istemiştir.

İlk Derece Mahkemesince, iddia, savunma, alınan bilirkişi raporları ve tüm dosya kapsamına göre, davacının talimatı bulunmadan yapılan yatırım işlemlerinden zarara uğramadığı, talimatı üzerine yapılan yatırım işlemlerinden zarar gördüğü, davalı banka çalışanının salt e-posta ile davacıya banka kayıtlarına uymayan hesap bakiyesi ve portföy bildirimi yapmış olması davalıya yüklenebilecek kusurlu bir davranış olarak kabul edilmediği, Sermaye Piyasası İşlemleri Risk Bildirim Formundaki risk bildirimleri karşısında aracı kuruluş olan banka çalışanının yatırım işleminin yapılması yönündeki tavsiyelerinden dolayı her hangi bir sorumluluğunun bulunmadığı, bu tavsiyelerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olduğu, davacının yapılan yatırım işlemlerine ilişkin risklerle ilgili bilgilendirildiği, davalı bankaya atfı kabil olan ve hafif nitelikte dahi bir kusurunun bulunmadığı, davacının talimatı sonucu yapılan yatırım işlemlerden kaynaklanan zarara katlanması gerektiğinin kabul edildiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı vekili, tarafından istinaf yoluna başvurulmuştur.
Bölge Adliye Mahkemesince, davalı bankanın davacının hisse senedi alım- satım işlemlerini, Yapı Kredi Menkul Değerler A.Ş.'nin acentesi sıfatıyla yürüttüğü, davalı bankanın aracı kurumun acentesi sıfatıyla oluşan zarardan sorumlu olduğu, davacının dava konusu işlemlerin gerçekleşmesinden önce 04.09.2008 tarihinde Sermaye Piyasası İşlemleri Risk Bildirim Formu imzaladığı, anılan risk bildirim formunun risk bildirimi bölümünün 2. maddesinde, sermaye piyasası işlemlerinin çeşitli oranlarda risklere tabi olduğu; 4. maddesinde, aracı kuruluşun piyasalarda yapılacak işlemlere ilişkin müşteriye aktaracağı işlemler ve yapacağı tavsiyelerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olabileceğinin müşteri tarafından dikkate alınması gerektiği; 5. maddesinde, sermaye piyasası araçlarının alım satımına ilişkin olarak aracı kuruluşun yetkili personelince yapılacak teknik ve temel analizin kişiden kişiye farklılık arz edebileceği ve bu analizlerde yapılan öngörülerin kesin olarak gerçekleşmeme olasılığının bulunduğunun dikkate alınması gerektiği; son paragrafında ise, müşterinin tasarruflarını bu tip yatırımlara yönlendirmeden önce dikkatli bir şekilde araştırma yapması gerektiğinin düzenlendiği, anılan form ile davalı banka çalışanının yatırım işlemi yapılması yönündeki tavsiyelerinden dolayı davalı bankanın herhangi bir sorumluluğunun bulunmadığı, bu tavsiyelerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olduğu, davacının yapılan yatırım işlemlerine ilişkin riskler ile ilgili bilgilendirildiği, bu

durumda, yatırım, alma- satma kararı veren davalı bankanın bu kararı nedeniyle müşterinin uğrayacağı zarara (riske) katlanmak durumunda olduğu, dolayısıyla hisse senedi alma- satma kararının yatırımcı tarafından verilmesi halinde, Sermaye Piyasası İşlemleri Risk Bildirim Formunu imzaladığı da dikkate alınarak, bu yatırım kararı nedeniyle (hisse senedinin değer kaybetmesi üzerine) oluşacak zarara da yatırımcının katlanmasının doğal olduğu, dava konusu olayda ise, bütün yatırım kararlarının davalı banka çalışanı tarafından verilmiş ve uygulanmış olduğundan davalı bankanın verdiği hizmetin, sermaye piyasası aracı alım- satımına aracılık faaliyeti değil, portföy yöneticiliği faaliyeti olduğu dikkate alındığında, davacının hesap bakiyesi hakkında yanlış bilgilendirilmiş olması nedeniyle davacıda oluşan güvenin devamı sağlanarak davacının başka bir kurumla çalışması engellendiğinden davalı banka gerçekleşen zarardan sorumlu olduğu, hal böyle olunca, imzaladığı Risk Bildirim Formunda açıkça yazmasına rağmen davacı tarafından sermaye piyasası araçlarının alım satımına ilişkin olarak aracı kuruluşun yetkili personelince yapılacak teknik ve temel analizin kişiden kişiye farklılık arz edebileceği ve bu analizlerde yapılan öngörülerin kesin olarak gerçekleşmeme olasılığının bulunduğunun dikkate alınmaması, davalı banka çalışanı ile yapılan görüşmelerden de anlaşılacağı üzere ve davacının tasarruflarını bu tip yatırımlara yönlendirmeden önce dikkatli bir şekilde araştırma yapma yükümlülüğünü yerine getirmemesinin davacının uzun süredir bireysel bazda yatırım işlemleri ile uğraştığının da dosya kapsamından anlaşılması nedeniyle Dairemizce davacının uğranılan zararda %40 oranında kusurlu olduğu, davalı bankanın ise, işin gerektirdiği mesleki dikkat ve özeni göstermemesi, bu doğrultuda gerekli önlemleri almaması, çalışanının davacı- müşteriyi yaklaşık 1,5 yıl süre içinde banka uzantılı e-posta adresinden defalarca mesaj göndermek suretiyle davacının davalı banka nezdindeki varlığı hakkında yanlış bilgilendirmesine engel olmaması, davacıyı bilgilendiren tüm konularda yeterli bilgilendirme ve şeffaflığı sağlamadan ve Sermaye Piyasası Mevzuatı uyarınca gerekli portföy yönetimi sözleşmesini imzalamadan/imzalatmadan davacı hesaplarındaki sermaye piyasası araçlarını ve diğer varlıklarını yönetmesi ve böylece sermaye piyasası mevzuatına aykırı davranması nedeniyle zararın meydana gelmesinde %60 oranında kusurlu olduğu kanaatine varıldığı, davalı bankanın teftiş kurulunca 13.07.2012 tarihli Soruşturma Raporunda belirtilen 419.129.-TL zarar nedeniyle davalı bankanın zararın %60'ına tekabül eden 251.477,40 TL'den sorumlu olduğu, taleple bağlı kalındığı, davacı tarafından davalıya hitaben keşide edilen 31.07.2012 tarihli ihtarnamenin tebliğ tarihi olan 02.08.2012 tarihi ve verilen 3 günlük ödeme süresi gözetilerek dava dilekçesinde talep edilen 100.000.-TL'nin temerrüt tarihi olan 06.08.2012 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi gerekirken ilk derece mahkemesince yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı görüldüğü gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan kabulüne, İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın kabulü ile 100.000.-TL'nin 06.08.2012 tarihinden itibaren değişen oranlarda işleyecek avans faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Kararı, davacının mirasçıları vekili ile davalı vekili temyiz etmiştir.

İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik olarak yapılan istinaf başvurusu üzerine HMK'nın 355 vd. maddeleri kapsamında yöntemince yapılan inceleme sonucunda Bölge Adliye Mahkemesince esastan verilen nihai kararda, dosya kapsamına göre saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kurallarına aykırı bir yön olmadığı gibi HMK'nın 369/1. ve

371. maddelerinin uygulanmasını gerektirici nedenlerin de bulunmamasına göre usul ve yasaya uygun Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarda açıklanan nedenlerle, taraf vekillerinin temyiz istemlerinin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1. maddesi uyarınca ONANMASINA, HMK'nın 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, takdir olunan 3.815,00 TL duruşma vekalet ücretinin taraflardan alınarak yekdiğerine verilmesine, aşağıda yazılı bakiye 5.123,00 TL temyiz ilam harcının temyiz eden davalıdan alınmasına, aşağıda yazılı bakiye 26,30 TL temyiz ilam harcının temyiz eden davacıdan alınmasına, 23/03/2022 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.